

Mami, če nimaš denarja, pojdi na bankomat

• PRIPRAVILA: ANA VEZOVIŠEK, finančni coach in specialistka za financiranje

Pred dnevi smo se na otroškem igrišču mamice pogovarjale o otrocih in o njihovem razumevanju pomena denarja. Ena izmed mamic je opisala dogodek iz trgovine, kjer je na pojasnjevanje sinu, zakaj mu nečesa ne more kupiti, dobila nasvet: »Mami, če nimaš denarja, pojdi na bankomat.«

Sprva se ji je zdelo smešno, ker je njen šestletni sin tako hitro našel rešitev, a se je čez čas zamislila nad tem, da njen sin dejansko misli, da denar enostavno dobimo na bankomatu (tudi, ko na računu nimamo več denarja).

VSE SE ZAČNE PRI VZGOJI ...

Učenje ravnanja z denarjem je ključnega pomena in bi se moralo začeti že v otroštvu. A kaj, ko tovrstnega znanja otroci ne dobijo v šoli, še redkeje pa od svojih staršev. Sicer se na področju šolstva delajo prvi premiki, pa vendar je na koncu še vedno največja odgovornost na nas, starših. No, roko na srce. Tudi sam šolski sistem ne bo mogel biti učinkovit, če bodo otroci potem doma dobivali čisto druge vzorce.

Otroci nas spremljajo na vsakem koraku in tako prevzemajo tudi naše finančne navade ali boljše razvade. Tiste dobre in slabe. Če bodo celo življenje

Otroci največkrat posnemajo finančne navade in razvade svoji staršev.

spremljali, kako plačujemo s kreditnimi karticami in kako živimo preko svojih zmožnosti, bodo ta vzorec zelo hitro prevzeli in ga vzeli za svojega. Sprva bodo posledice majhne, kasneje pa bodo te postajale vedno večje in težje odpravljive. Starši smo otrokom vzor, zato moramo biti zelo previdni pri ravnanju z denarjem. Naučiti jih moramo skrbnega gospodarjenja in življenja v okviru svojih zmožnosti, ne glede na to, kakšen »tempo« nam narekuje naša okolica, družba, prijatelji itd.

KJE ZAČETI ...

Najboljši način, da otroke naučimo ravnanja z denarjem,

je ta, da jim ga damo. Pri tem moramo biti pozorni na to, da ne bo to nekaj samoumevnega, nekaj, kar otrok dobi v vsakem primeru. Saj tudi kasneje, ko odrastemo, ni tako, kajne? Vsi moramo denar zaslužiti z delom.

Tudi otrok naj svoj denar »zasluži«.

Priporočljivo je, da otroka nagradimo po vnaprej določenih kriterijih (napišemo jih skupaj na tablo), ki pa ne smejo biti pogojevani z ocenami v šoli ali z rednimi obveznostmi (umivanje zob, pospravljanje igračk itd).

Mlajši ko so otroci, manj je teh opravil in nagrada za opravljeno delo je hitreje »izplačana«.

Mlajši otroci potrebujejo namreč takojšen rezultat, saj še niso vajeni čakati in biti potrpežljivi. Vsakokrat, ko opravijo določeno delo, dobijo nagrado. Skupna višina nagrade se določi na mesečni ravni in potem razdeli po tednih. Tako lahko otroci, stari 4 leta, »zaslužijo« 4 € (1€ na teden). Skladno z leti (6 let 6 €) se znesek zvišuje, dokler ne pridejo v šolo. Za šolarja je pomembno, da najprej določimo, katere obveznosti otrok prevzame (morda plačilo stroška telefona ali vozovnice), in skladno s tem določimo nagrado. Starejši ko so otroci, lažje jih učimo potrpežljivosti in tako srednješolcem damo nagrado enkrat mesečno.

KAKO OTROKE UČIMO O RAVNANJU Z DENARJEM ...

1. Če porabijo vse, kar imajo.

Nič hudega ... Prej ko bodo to občutili, prej se bodo naučili, da nikoli ne smejo porabiti čisto vsega. Pred naslednjim nakupom bodo raje dvakrat premislili, ali si tega resnično želijo ali ne.

2. Pomagajte jim izdelati proračun in denar razporediti po kategorijah.

Tako jih boste naučili, da je planiranje pred zapravljanjem.

3. Naučite jih varčevanja.

Ni ga boljšega občutka, ko gre otrok v trgovino in si sam kupi igračo, ki si jo tako močno želi že dlje časa. Pustite, da jo sam plača in občuti zadovoljstvo ob doseganju cilja.

4. Pomagajte mu določiti cilje.

Kaj bi si želel kupiti in kdaj? S tem otroka naučimo potrpežljivosti in obenem razmišljanja o ciljnih. Otroci morajo vedeti, da je za določen cilj treba varčevati. S tem bodo ugotovili, ali si ta cilj resnično želijo in so se zanj pripravljene nečemu drugemu odpovedati ali pa gre zgolj za neko kratkotrajno željo, ki bi prej ali slej minila. Cilje nato skupaj spremljajte in jih spodbujajte.

5. Tudi otroci lahko darujejo.

S tem jih boste naučili, da denar ni namenjen le kupovanju stvari, temveč lahko z njim pomagamo tudi drugim.

Varčevanja se mora otrok naučiti.

In ne pozabite!

Če boste svojim otrokom kupovali vse, kar si bodo zaželeli (ker ste sami živeli v pomanjkanju), potem boste otroke naučili, da bodo v življenju dobili vse, kar si bodo zaželeli. Pa je res tako? Olajšajte jim prehod v »svet odraslih« in tega ne počnite. ●

ANA VEZOVIŠEK

je finančni coach in specialistka za financiranje, avtorica številnih strokovnih člankov in prispevkov, predavateljica ter avtorica knjige *Na pomoč! Kako naj ravnam z denarjem?* Več o njenem delu si lahko preberete na www.vezovisek.si